

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

A bajai függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: és Kiadóhivatal: Bende Imre-u. 3. sz. MIRDETÉSEK a szerkesztőségben és a kiadóhivatalban vétetnek fel.	Társszerkesztő: Wagner Antal	Laptulajd. és fel. szerkesztő: Dr. Valentin Emil	Főmunkatársak: Dr. Nyiraty János Dr. Fehérvary Dezső ügyvédek.	Előfizetési árak: Egész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára 4 fillér.
--	--	--	---	---

A rendőri riport alkonya.

Baja, 1910. augusztus 6.

Legujabban, amikor a sajtószabadságról van szó, amikor a magyar sajtóügy rendezése kerül szőnyegre, akkor ezt a rendezést úgy vélik elintézni, hogy megrendszabályozzák a sajtót és a sajtó munkásait.

Ennek az újabb keletű áramlatnak hódol az igazságügyminiszter is, amikor a rendőri riportnak meghúzza a lélekharangot és egy olyan természetű törvényjavaslatot készül a képviselőház elé terjeszteni, amely a sajtó munkásának lehetetlenné teszi, hogy a nap eseményeit megrögzítse a lap hasábjain. Ez cseppet sem vall az igazságügyminiszterről terjesztett azon hirre, hogy Székely Ferenc liberális ember. Mert aki a sajtó kezeire béklyót rak, az nem liberális, hanem igen is, konzervatív gondolkodású.

Mindamellet, hogy nem értünk egyet a miniszter felfogásával, el kell ismerünk, hogy indokolásában sok az igazság. Nevezetesen, azt mondja a javaslat, hogy gátat kell vetni bizonyos lapok lázas szenzáció hajszájának. Meg kell gátolni azt, hogy pusztá szenzáció keresés okából néha családok becsületét viszik a lapok a piacra, meghurcolják és feldúlnak családi tűzhelyeket, tönkre tesznek ekzsztenciákat. Ez teljes valóság. Hisz most egy esztendeje, mi bajaiak is tanui voltunk hasonló eseményeknek.

A csendőrség két botrányos ügyben folytatott nyomozást. Nőkről, nők és családok tisztességéről, becsületéről volt szó. Egy tudósító hebehurgyán, lelkiismeretlen felületességgel elárasztotta a valósággal ellentétben álló tudósításokkal a fővárosi és a szabadkai lapokat. És megtörtént az a skandalum,

hogy amíg a helyi lapok a kényes ügyet kellő diszkrécióval kezelték, addig a fővárosi és szabadkai lapok meghurcoltak ország és megyeszerte olyan nőket, akik vagy teljesen távolállottak a dologtól, vagy pedig egyszerűen tanúként szerepeltek.

Ilyesmi megesik lelkiismeretlen tudósítás folytán mindenütt és a mi a legrosszabb, a mai hosszadalmas sajtó biráskodásnál elégtételt is csak a legritkább esetben szerezhettek a meghurcoltak. Esztendeig is eltart, amíg tárgyalásra kerül a sor és — különösen női becsületről lévén szó — a panaszos, semhogy egy izgalmas tárgyalásnak tegye ki magát, megelégszik egy kétes értékű bocsánatkéréssel.

Ez a körülmény azonban nem lehet ok arra, hogy a sajtó elől elzárják a hírforrást. Ez olyasféle eljárás, mint amikor a házigazda úgy akarja kipusztítani a poloskákat, hogy felgyújtja a házat. A poloskát, pardon a sajtó parazitáit másképpen kell kipusztítani.

Az legyen az elv, hogy csak az igazságot szabad megírni. Aki nem az igazat írja meg, aki hazudik, az ellen a legnagyobb erélylyel, a legnagyobb szigorral kell eljárni. Azt sujtsa a törvény a legszigorúbban. Aztán meg gyorsítani kell a sajtóbiróság eljárását. Ne húzódjék el hónapokig, néha évekig, egy-egy sajtóper. A lehető leggyorsabb tempóban kell a sajtóügyeket elintézni és a női becsületnek, a családi, az egyéni becsületnek a legmesszebb menő védelemben kell részesülnie. Rajta kell ütni azon a ripőkön, akinek hírlapírói hivatása és működése az egyéni becsület meghurcolásában merül ki.

Az azonban lehetetlen állapotokat teremtenie, ha a rendőrség egyáltalán

nem adna a nap eseményeiről hírt a sajtónak.

Számtalan eset bizonyítja, hogy a lelkiismeretesen végzett rendőri riport segítségére van a nyomozó közegeknek. Minden becsületes hírlapíró kívánatosnak tartja, hogy a sajtó parazitáit egyszerű és mindenkorra lehetetlenné tegyék, de ne a tisztességes sajtó rovására.

A poloskát ki kell irtani, de a házat nem kell felgyújtani.

Fodor Károly.

Rendkívüli közgyűlés.

Baja 1910. augusztus 6.

Baja város törvényhatósági bizottsága folyó hó 8-án délelőtt 11 órakor rendkívüli közgyűlést tart.

A közgyűlésre igen fontos tárgyak vannak kitéve s nem tudjuk mi az oka annak, hogy rendkívüli és nem rendes közgyűlésen intéztetnek el.

Bizonyára valami technikai és személyi okokkal vannak egybekötve, mert egyébként alig tudjuk megérteni. Ohajtanánk, ha úgy mint eddig is az ügyek rendes közgyűlésekben itéztetnének el, hogy még a látszatát is kerüljék annak, mintha a tagok szólásszabadságát akarnák korlátozni. Kérjük az irányadó tényezőket, hogy sziveskedjenek az ilyen szépséghibára is figyelemmel lenni. Ártatlan kívánság az egész, a melynek könnyen lehet eleget tenni.

Legfontosabb tárgyai a közgyűlésnek a kórházi kiadások. Kisebb jelentőségű kérdés egy gőzkazán megrendelése és az orvosi felszerelések kiegészítése. Ugy tudjuk, hogy a gőzkazán kicsiny a derítő gépezet és külön gőz fejlesztésére, nehogy tehát baj származzék a kazán túlfűtéséből egy nagyobb kazánt ajánl az igazgató orvos. Tekintettel a célra és arra, hogy 1200 korona van előirányozva és van rá fedezet, teljesen jogosult a kérelem, mégis szeretnénk volna felvilágosítást, hogy ezzel kapcsolatban nem lehetett volna-e a kórháznak villamos világítással való ellátását egybekapcsolni és mekkora költségtöb-

Nemény Testvérek

SAVOY

nagyszálloda

Budapest, József körút 16. ————— Telefon 154-08.

A főváros legujabb és legmodernebb elsőrangú szállodája a város központjában.

120 vendégszoba. Olvasó és társalgó terem. Központi gőzfűtés.

Fürdőszobák. Lift. Vacuum Cleaner. Minden szobában hideg és meleg vízvezeték.

Mérsékelt árak. Villamos vasut közlekedés az összes pályaudvarokkal. A legfigyelmesebb kiszolgálás.

letet okozott volna ez, tekintettel arra, hogy mennyit fizetünk évenként a gázvilágításért. Az orvosi szerek is bizonyára szükségesek és így egy modern kórház nem is nélkülözheti azokat.

Helyesnek tartjuk és méltányosnak dr. Róna Dezső igazgató azon kérvényét is, hogy magánstanatóriumot állítson fel. Hisz ő sebészspecialista s sokan vannak, a kik nem szívesen fekszenek be a közkórházba. Ezeknek az igénye is kilesz elégitve és a köznek sem lesz kára belőle, ha a miniszter is megengedi.

Ellenben a Rosnovszki-féle teleknek tüdővész pavillon elhelyezése céljából való megvételét nem tartjuk szerencsés ideának. Tudjuk, hogy az ambiciózus kórházigazgató egy szép tervet dolgozott ki a kórház tökéletesítésére és ebben a tervben a tüdővész pavillon felállítása is befoglaltatik és bármennyire méltányoljuk is az igazgató orvos úr buzgóságát, törekvését jelen esetben nem vagyunk vele egy véleményen még elvileg sem. Ugyan helyesnek tartjuk a tüdővész pavillon felállítását, de nem a kérdéses telken. Mi úgy véljük, hogy a tüdővészeket teljesen el kell különíteni a többi betegektől. Még egy étkező eszközt sem szabad egy tányért, egy poharat sem használniok, bizonyára nem is fognak használni, de alkalmas lesz magában az a tény is, hogy tüdőbetegek is vannak a kórházban, a többi betegeket a kórháztól elriasztani.

Mi úgy képzeltük, hogy a tüdővész pavillont egy kihasítandó városi földre fogják építeni, a hova szép kertet, szőlőt, kis erdőt fognak csinálni, a hol más beteg nem lesz.

A posványos levegőjét nem tartjuk alkalmasnak tüdővészerek részére. A pavillon egyébként is közel lesz a derítő telephez és bár bizonyára voltak olyan elővigyázók, hogy ezt megállapították, de hátha egy hétre elromlik a derítő-telep, akkor egy hétig mégis csak bűdös lesz.

Elvi szempontból tehát ellene vagyunk annak, hogy a tüdővész pavillon ott legyen. Azután nagyon drágának tartjuk ilyen formán a telket, 500 négyszögöl az egész.

Ajánljuk valamely 67-es városi bizottsági tagnak, tegye magáévá a dolgot és indítványozza, hogy adják vissza a javaslatot a tanácsnak, mert ettől történik, hogy ha 48-as ajánlja, kiét egyszerűen nem fogadják el. Már pedig mi nem kérünk semmi érdemből.

A baja—bezdán—zombori vasútnak már megszavazott hozzájárulási összegre feltétlenül meg kell adni a halasztást. A városnak nem áll érdekében megnehezíteni a vasút építését. Az iskolákra vonatkozólag beküldött egy kis felszólalás hozzánk, a mit kommentár nélkül hozunk.

A tárgysorozat a következő:

1. A m. kir. Belügyminiszter úrnak leirata a Krassó-Szörény vármegyei árvízkarosultaknak segélyezése ügyében.
2. A városi tanács előterjesztése a külteleki iskola részére szükséges telek megszerzése tárgyában. (Első szavazás.)
3. Ugyanannak jelentése a Szenjános külvárosi elemi iskola részére szükséges teleknek megszerzéséről.
4. Ugyanannak előterjesztése a Szállás külvárosi ovoda részére szükséges telek megszerzése tárgyában.
5. Ugyanannak jelentése az új elemi iskolák terveinek elkészítésére adott megbízásról.
6. A baja—bezdán—zombor—apatin—szondii h. é. vasut előmunkálati engedélyeseinek kérvénye a megszavazott 40,000 K hozzájárulás

kérvényének az 1911. év végéig való fentartása iránt.

7. Vörös Lajos ajánlata a Roznovszky-féle teleknek tüdőbeteg pavillon elhelyezése céljaira leendő megvétele iránt.

8. Dr. Róna Dezső közkórházi igazgató-főorvosnak kérvénye magánstanatórium felállításának engedélyezése tárgyában.

9. Az ág. hitv. ev. egyházközség kérvénye az iskolaépítés céljára megszavazott 2000 K városi segélyből 1000 K-nak kiutalványozása iránt.

10. Grünhut Miksa és társainak kérvénye a posványosi belvizek levezetésére vízműnek létesítése iránt.

11. Hegedűs Józsefné kérvénye a kórházi tejszállítására letett 180 K ovadék kiutalványozása iránt.

12. Kigerl János alszámvevőnek kérvénye egészségének helyreállítására újabb 3 havi szabadságidő engedélyezése iránt.

13. Mayer József rendőrfővezetőnek kérvénye 1 havi szabadságidő és fürdőköltőéngedélyezése iránt

14. Meghívó a folyó évi szeptember hó 12-én Temesvárott tartandó polgármesteri értekezletre.

15. A kórházi bizottság előterjesztése gőzkazán megrendelése és az orvosi felszerelések kiegészítése tárgyában.

16. A városi tanács jelentése a szegedi fa- és fémipari szakiskolánál létesített ösztöndíj tárgyában.

Iskolák és ovodák.

Külön vélemény a kettős ovodák dolgában.

— Levél a szerkesztőhöz. —

Baja, 1910. augusztus 6

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Engedje meg, hogy nagybecsű lapjában hozzászóljak az iskolafejlesztés, illetve — helyesebben szólva — az állami ovodák létesítése kérdéséhez. Szükségesnek tartom, hogy ebben a nagyfontosságú kérdésben feleljem szavamat, nehogy — szerény véleményem szerint — valami elhibázott dolog történjék.

Nevezetesen, az iskolák fejlesztése és az ovodák építése dolgában, a felsővárosi ovoda — szerintem — hibás tervéhez kívánnék néhány szóval hozzászólni.

Azt hallom, úgy értesülök, hogy a város (nem tudom a tanács, a törvh. bizottság, hisz annyira nem tudok disztigválni) azzal tervvel foglalkozik, hogy a jelenleg a Flórián-utcában levő ovodát ki akarja telepíteni István megyére, a Harangláb-térre és ott egy kettős ovodát akar létesíteni.

Az helyes, hogy a *Haranglábhoz is* tesznek egy ovodát. De az már nem helyes, hogy amikor *még egy* ovodát létesítenek a Felsővárosban, akkor mindketőt egy helyre, István megyére teszik és a többi városrész gyermekeit is arra készítetik, hogy a legtöbbször jó távol eső helyre kell járnia. Ez határozottan hátrányos éppen ezen a szegény, munkásember lakta vidéken az ovoda-ügyre nézve. Mert bizony a Józsefvárosból télvíz-idején kevés szülő fogja elküldeni a gyermekét a Haranglábhoz azért, hogy ovodában legyen és esetleg a hosszú úton meghűtse magát.

Megengedem, hogy az építkezésnél meg fognak valamit takarítani, ha a két ovodát egy épületben helyezik el, de talán ennél a nagy horderejű kérdésnél még sem lehet a takarékoság a domináló. Első sorban arra kell ügyelnünk, hogy az ovodák jól legyenek elhelyezve, hogy a gyermekek könnyen megközelíthessék és csak másodsorban, vagy legutolsósorban kell arra ügyelni, hogy taka-

rékoskodjunk. Takarékoskodni mindenesetre kell, de semmi esetre sem a jó ügy rovására.

Oda konkludálok tehát, hogy Istvánmegyén, a Harangláb-nál építsenek egy ovodát, míg a másikat Józsefvárosnak egy alkalmas helyén, lehetőleg a városrész közepén, úgy, hogy a városrésznek minden tájáról egyforma távolságban legyen.

A tervnek illetően módon való megvalósítása közérdeket képez.

Midőn szerkesztő úrnak közérdekű soraim közreadásáért hálás köszönetet mondok,

vagyok kitünő tisztelettel
Józsefvárosi polgár

Telefonhírek.

Budapest, 1910. augusztus 6

A képviselőház ülése.

Berzeviczy Albert elnök negyven képviselő jelenlétében negyed 12 órakor nyitotta meg a Házat.

A képviselőház is egyhangulag elfogadta a főrendiház javaslatát.

Br. Lévy válaszol Szmrecsányi azon beszédére, amely szerint ő a pánszlávokkal a választások alatt manipulált volna. Tagadja Szmrecsányi ezen vádaskodását.

Khuen Héderváry miniszterelnök szóval fel és tudomására adja a Háznak, hogy a legközelebbi ülést szeptember hó 17-én tartják meg.

Wertán Imre a körmöcbányai akadémia ügyében interpellál.

Dési Zoltán a marosvásárhelyi ügyben interpellál.

Khuen Héderváry erre nem adhat választ, csak a vizsgálat után.

Ezzel az ülés 12 órakor véget ért.

NAPIHIREK.

Egy bajai tanító kitüntetése. Szépirodalmi dolgozatai és hírlapírói közremunkálkodása által egyrészt, másrészt pedig a tanügyi és társadalmi közérdek szolgálatában kifejtett tevékenysége által ismert és becsült nevet vívott ki magának városunkban Demuth Gyula áll. tanító. Ezt a kulturmunkásságot jutalmazta meg most a közoktatásügyi miniszter, amikor Demuthot a törvény értelmében, érdemeinek elismeréséül, fizetés pótlékkal egybekötött előléptetésben részesítve, igazgatótanítónak léptette elő.

Halálozás. Singer Salamon, a bécsi Sigmond Blau cég prokuristája július 29-én, Zürichben 60 éves korában elhunyt. Hozzá tartozói Bajára szállították és augusztus hó 5-én d. e. 9 órakor temették el nagy részvét mellett az izr. sirkertben.

Az I. Kath. Nőegylet Annabálján, mely minden tekintetben sikerült, felülfizetni szíveskedtek: Podmaniczky Endre báró, Szemző Gyula főispán 20—20 kor., Várossy Gyula dr. érsek 10 kor., Bajlós Bertalan, dr. Köller Imréné, Kolozsváry Sándorné, Németh Józsefné, özv. Bogovits Ignátné 5—5 kor., Kollár Ágostonné 3 kor., Beyer Ernő, dr. Nikolausz Béláné, dr. Reiser Péter, dr. Szirmai Vidor, özv. Zaun Márkné 2—2 kor., dr. Fehér Lőrinc 1 korona. A szíves felülfizetéseket ezúton is köszöni az Elnökség.

Ujvidék Városi Ártézi Jódosfürdő és Vizgyógyintézet jódban és nátriumcarbonátban gazdag hévízforrása elsőrangú jódosfürdő, biztosan gyógyít csúzt, köszvényt, ishiást, görvélyt, csontbántalmakat, női betegséget, idegességet és mindenféle vérbetegséget. Egész éven át nyitva. — Magyarország legolcsóbb fürdője. — Prospektus.

Bál. A Bajai Ipartestület a Körrel egyetemben könyvtára javára 1910. évi augusztus hó 14-én este 8 órakor, saját háza ösz-

szes termeiben tárgysorsjátékkal és színelő-adással egybekötött jótékony célú zártkörű tanestélyt rendez, amely alkalomra a színi-próbák már nagyban folynak.

Megjegyezzük, hogy a tárgysorsjáték alkal-mával igen szép és értékes tárgyak lesznek kisorsolva.

Magas jutalék mellett ügynököket, uta-zókat keres ablak-redőnyök elárúsítására **SCHILLINGER SIMON** és **TÁRSA** ablak-redőny gyára, Budapest, Gróf Zichy Jenő-utca 16. hová írásbeli ajánlatok és megkeresések intézendők.

Felhívás. A nagym. m. kir. kereskedelem-ügyi miniszter úrnak rendelete folytán a »M. Kir. Technológiai Iparmúzeum Igazgatósága Baján, folyó évi augusztus hó 10-től 1911. évi március hó végéig a férfi, nőiruha és a cipész-ipar köréből 4 hetes tanfolyamot, napi 4 órás oktatással, az asztalosság kikészítő és csinozó műveletei köréből 10 napos napi 8—9 órás oktatás mellett tanfolyamokat szán-dékozik tartani. — Felhívjuk az érdekelt iparosokat és iparosnőket, hogy akik a tan-folyamon részt venni óhajtanak, az ipartestü-let hivatalában mielőbb jelentkezzenek.

Az Elnökség.

Segédszerkesztő:

FODOR KÁROLY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma: 101

Építkezők figyelmébe!

Baján, a vásártéren épült nyári színház épület faanyagát, papir fedél lemez és egyéb épületanyagát jutányos áron — egészben úgy mint részletekben — azonnal eladom. Ajánlatok alulírott tu-lajdonosnál nyujtandók be.

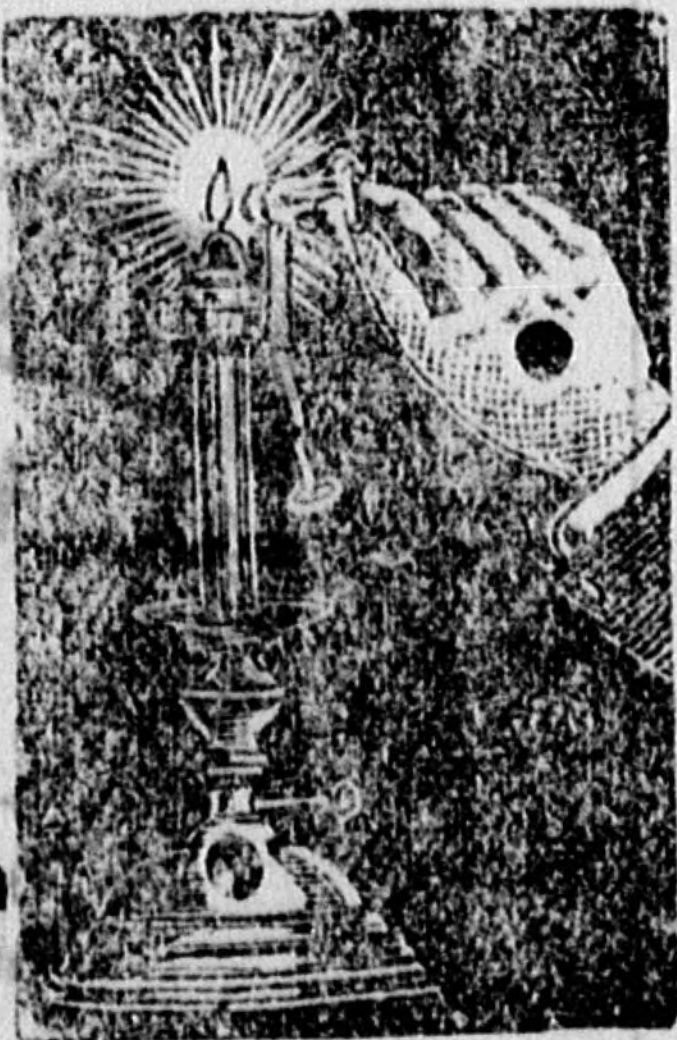
Goldschmidt Lajos

fakereskedő.

1909-i

szeznációs ta-lálmány: öngyújtó ércgyertya

Jupiter

zsiradékmentes pertroleumtöltéssel.

Használatban tízszer olcsóbb, mint a közön-séges milly- vagy stearin-gyertya, csak 5—6 fillérbe kerül és 18—20 óra hosszát szagta-lanul, szépen világít. A fény tetszés szerint kisebbre vagy nagyobbra szabályozható.

»JUPITER« meggyullad magától, gyufa nél-kül, egyszerű nyomás által a gyújtókerékre.

10 évi jótállás törés és jó működésért. — Fontos minden családnak, főképen vendéglők, szállodák, üzletek, gyárak, templomok részére.

Ára: 1 drb 6 kor. 3 drb 16 kor. 6 drb 30 k 12 drb 57 kor. — éjjeli lámpára füvegtulipán 1 korona, több, utánvétellel.

Ügynökök és viszonteladók mindenfelé kerestetnek.

Oszt. magy. Union vállalkozás pat. találmányok részére

Wien, V., Wiedner főutca 105.

MEGHIVÓ.

BAJLÓS BERTALAN
NÖVENDEKEI

:: 1910. ÉVI AUGUSZTUS HÓ 14-ÉN ::
A „NEMZETI SZÁLLODA“ TERMÉBEN
::: TARTANDÓ ZÁRTKÖRŰ ::: :

Táncvizsgára

: TISZTELETTEL MEGHIVJA KIVÜL CIMZETT :
URAT ÉS BECSÉS CSALÁDJÁT A RENDEZŐSÉG.
BELEPTI-DIJ: SZEMÉLYENKINT 2 KOR.
: : : TANULÓ-JEGY 1 KORONA. : : :
=== KEZDETE ESTE 8 ÓRAKOR. ===

MŰSOR:

Magyar diszpalotás. Lejti 16 pár.
Legyező-tánc. Lejti 24 hölgy.
Polka.
Boston.
Csárdás.
Pas de quatre.
Pas de patineurs.
Négyes.

Spanyol táncz. Lejti : Grauaug Antónia.
Bernáth Juliska.

VIRÁGFAKADÁS.

Fantázia táncz. Kovács Tivadar baletmestertől.

I-ső kép: Csábtánc. (A lepkék gavotja.)
II-ik kép: Virágfakadás. (Rózsák táncza.)
III-ik kép: Idill. (Ballabille.)

LEPKÉK:

Wiesel Erzsike
Kovács Margitka
Práger Irénke
Grauaug Gizella
Grauaug Renéke
Marosi Erzsike
Grünhut Erzsike
Klinger Lenke

RÓZSÁK:

Kovács Erzsike
Nyiraty Vilma
Utry Gizike
Rosenfeld Kornélia
Bernáth Juliska
Bernáth Etelka
Grauaug Antónia
Grauaug Ida

SZELLŐ ISTENNŐJE:

Juhász Ilonka

ANGYALKÁK:

Offner Katinka
Halász Juliska

Egy vagy két fú

tanulóul

felvétetik

a „Bárány Szállóda“ éttermében.

UJ! UJ! UJ!

Végre megoldódott

hogy a francia szabásu **toldott (zwickel) fűzők**, melynek szabása elől sima, egyenes, **karcsú** és **kényelmessé** teszi a **test** formáját. A hölgykö-zönség saját érdekét érinti egy próba kísérlet vételkötelezettség nélkül. Egyedüli terakat a

Versenyáruházban.

Vidékre bérmentve szállítok, csak kérem a biztos schluss-bőseget értelmesen kiírni. Az ár-különbözet: 40%-kal olcsóbb mint máshol.

Továbbá ajánlom dúsan felszerelt **úri-, női-gyermek-divat, kötött, szövött, pipere, játék, látszer és kötszer áruraktáramat.**

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve vagyok tisztelettel

MITTLER S.

Első Bajai Versenyáruháza.

Wieni sürgöny!

Zseb-gyújtó-készülékünk

„Cäsar“

bevezetésére elhatároztuk magunkat minden más reklám helyett 15.000 darabot gyári áron elárusítani és a következő leszállított árban kaphatók:

1 drb 3 k. helyett csak 2 kor., 3 drb 450 k. 6 darab 8 korona, 12 darab 14 korona utánvétellel.

Kiárusítás után e reklámárak újra a régi árakra lesznek emelve. »CÄSAR« a világ legjobb zseb-gyújtó-készüléke. Egy nyomásra rögtön világosság és tűz! Sohasem mond csütörtököt! Nincs benne villamos elem! Ki-cserélhető gyújtócső évekig eltart!

Oszt. magy. Union vállalkozás pat. találmányok részére
Wien, V., Wiedner főutca 104

Rohitsi

Zempel

-forrás. Szénsavdús, diätetikus, üdítő asztali ital. — Miősegíti az emésztést és anyageserét.

Styria

Legteltebb gyógyforrás. — Indikálva: idült gyomorhurutnál, székrekedéknél, Bright-féle vesébjágnál, lépdermánálnál, máj-bajoknál, sárgaságnál, anyagesero beteg-ség: knél, a légutak huruto bántalmánál.

Donati

a maga nemében a leggazdagabb tar-talmu gyógyforrás legerősebb hatással. Főképen indikálva: idült béthurutnál, obstipationálnál, epeknél, elhízási hajla-nál, csúznál és cukorbetegségről.

Legolcsóbb természetes magnézium-Glaubersósforrások

Dilághírű jó olcsó ásványvizek!

Van szerencsém tisztelettel értesíteni, hogy gróf Schönborn Buchheim Károly beregmegeyi Szolyva-Hársfalvai uradalmának **Szolyvai, Luhi Erzsébet és Polenai gyógyforrás vizeinek** B a j a és vidékére kizárólagos lerakatát megkaptam és azt a Zichy Bódog-téren levő üzleti helyiségemben árusítom.

Ezen vizek dr. Kétli, dr. Bókai, dr. Widerhoffer tanár urak és számos más orvosi tekintélyek elismerő nyilatkozatai alapján kitűnő sikerrel ajánlatnak. Tájékoztató felemlitem, hogy vegyi alkatrészek összehasonlítása és a tapasztalt gyógyhatás alapján előkelő szakférfiak szerint a **Szolyvai** teljesen egyenrangú a Bilinivel, a **Luhi Erzsébet** a Gishüblivel, a **Polenai** a Krondorfival, s izre, hatásra nézve is teljesen megegyeznek. — Kitűnő sikerrel ajánlatnak **köszvény, hólyag és izületi szervek** bántalmainál, **vesebaj, cukorbetegség, a torok és tüdővésznek bajai, epekő és gyomorbetegségek ellen.** Egészségesnek kitűnő ízű ital. Igen üdítő viz különösen bor, cognac és citromsavval vegyítve. — Mindezeket ládáknban hozom forgalomba és pedig: Szolyvai 1 láda (60 1/2 literes üveg) 15— kor.

Luhi Erzsébet 1 láda » » » » 12*60 »

Polenai 1 láda » » » » 12*60 »

Vidékre szállítva 1 koronával olcsóbb 60 üvegenként. Az üres üvegeket ládával együtt 2*50 kor.-ért visszaveszem s így ezen kitűnő gyógyhatású vizek üvegenként csak **17 fillérbe kerülnek** és teljesen pótolják az eddig használt drága vizeket.

Ládánként és félládánként nálam, üvegenként pedig vendéglőkben, kávéházakban és fűszerüzletekben kaphatók. Szíves rendeléseket kér

Zwillingern Arnold

fűszer, festék és ásványvizkereskedő.

Tessék próbarendelést tenni! Ugyanott tanulók felvételnek.

Eladó

egy nagyobb ház a
Belvárosban.

Bővebb felvilágosítást ad a szerkesztőség.

Budapesti út 25 ik számú Sztruhák-féle

HÁZ

korcsmai berendezéssel együtt jutányos feltételek mellett, más vállalkozás miatt, szabad kézből eladó. Bővebbet: Spányer Gáspárnál.

Carl Kronsteiner viharerős mész

omlokzat festéke

(törvényileg védve)

50 színárnyalatban, kilója 24 fillértől feljebb, évtizedek óta a legjobbnak bizonyult és minden utánzatnál jobb. Egyedül célszerű mázoló anyag egyszer már festett homlokzatnál is.

Zománc-homlokzat-festék szintartó, egyszeri átfestésnél már fed, nem kell előbb alapozni, zománckemény, s

csak hideg vízzel felkeverve használható. Fertőtlen, méregmentes, vízhatlan. Ideális festék belső helyiségekre, festetlen homlokzatokra, faépületekre, u. m.: felszer, pavillon és kerítésekre stb. Kapható minden változatban és négyzetméterenként 5 fillérbe kerül. — Mintakönyv és használati utasítás ingyen és bérmentve. — Kronsteiner Károly Wien III., Hauptstrasse 120.

Kapható:

Wagenblatt és Henerári kereskedésében **Baján.**

Birtokeladás.

Baranya legtermékenyebb részén, kedvező fizetési feltételek mellett eladó:

65 hold elsőrendű egyenes vagy sík fekvésű szántó, 8 hold kaszáló, egy szilárd anyagból épült 34 öl hosszú lakóházzal, istálló, pajta, kukoricagóré; az épületek 2 hold területen vannak; 20 drb marhalegeltetési jog a közös legelőből és 100 drb sertéslegeltetési jog.

Eladja:

Zalai Adolf

Szentlőrinczi (Baranyamegye) téglagyáros.

Eladó

egy jókarban levő, hat kapa **szőlő** a monostori vámháznál, a polgármester volt szőlőjének átellenében, a Nikolausz-féle szőlő mellett;

továbbá:

a szegényház közelében, Tokodi mellett, vonaton innen 4000 négyszögöl elsőrendű **föld**, ugyanott 3800 négyszögöl igen jó karban levő **szőlő, cserepes ház, nagy kád, hordók** részletfizetésre is eladók.

Stöckl Ferencné Kigyó-u. II.

PALMA cipősarok

nagyban és kicsinyben való eladása

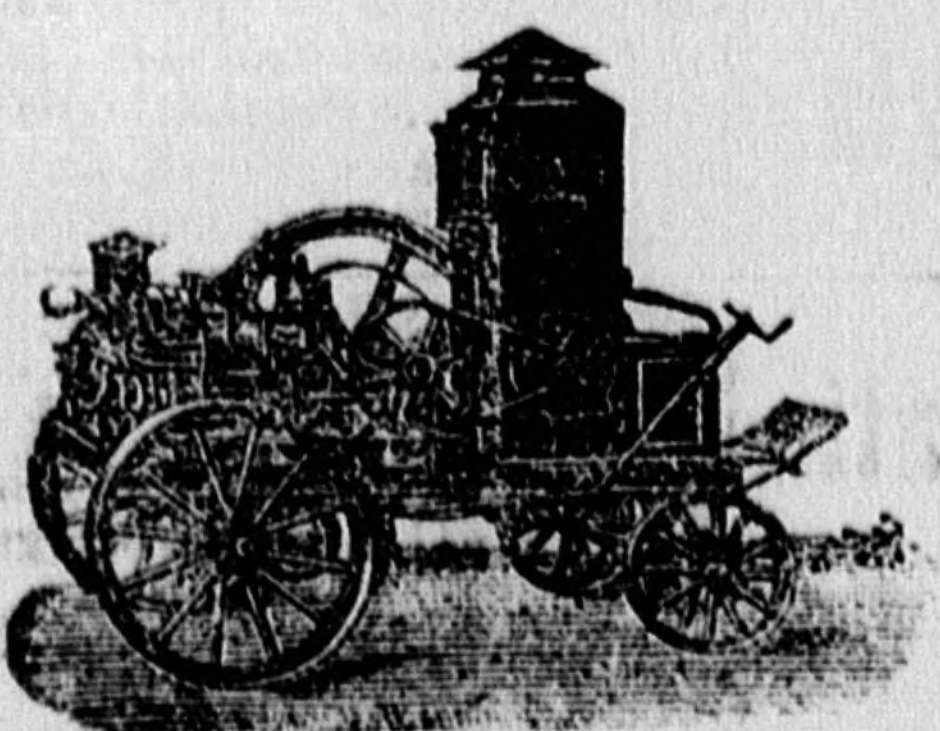
Preis BÉla bórkereskedőnél
Baja.

Benzin-, szivógáz-,
nyersolaj-, gőz,
petrolin- és világítógáz-

motorok

és

Benzin-lokomobilok,

PLEWA és TSA

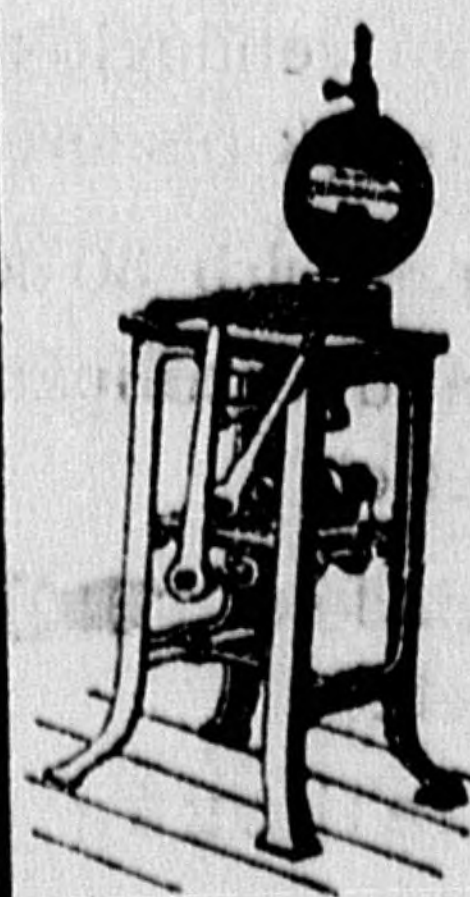
gép- és motorgyár
WIEN,

XVII. Wattgasse 78—80.

Sürgöncim:

PLEWA, WIEN-HERNALS.

Kerületi képviselők kerestetnek.

Minden rendszerű és nagyságú

sütőkemencék,

keverő és gyurógépek

az összes sütőipari segéd-
gépek, eszközök és

**sütőkemence-
armaturák.**